

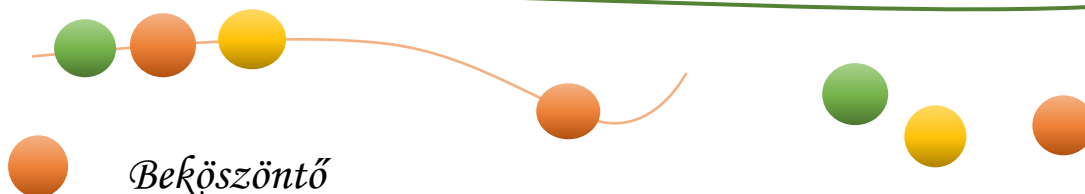

A MIKES KELEMEN MAGYAR
NYELV ÉS IRODALOM
TANTÁRGYVERSENY
53. ORSZÁGOS SZAKASZÁNAK
KIADVÁNYA

FÜZETLEN GYÖNGYÖK

Marosvásárhely, 2025. április 24-27.

2. szám

Beköszöntő

Legutóbb 14 éve szerveztek Marosvásárhelyen országos magyar irodalom tantárgyversenyt. Idén a Bolyai Farkas Elméleti Líceum a verseny házigazdája.

Amióta a tavalyi záróünnepségen kihirdették a következő helyszínt, szüntelenül tervezgetünk, számos programmal készülünk. Megtisztelő számunkra, hogy otthont adhatunk egy ilyen rangos eseménynek. Szeretettel vártuk az érkezőket, s reméljük, erre a pár napra, helyet

biztosíthatunk az ihletett alkotásnak és az eseménydús találkozásoknak.

Az akkori versenyújság elkezdett gyöngysorát fűzzük most tovább egy szerényebb kiadással, amelyben a hangsúlyt a vendégek gondolataira helyezzük. Az újságban az interjúk mellett szemelvényeket olvashattok a díjazott dolgozatokból.

Drukkolunk minden diáknak, legyen ez a négy nap örömteli együttlét!

Az 53. megnyitó

Közép-Európa egyik legszebb szecessziós épülete, a Kultúrpalota adott helyszínt az 53. alkalommal megszervezett Mikes Kelemen magyar nyelv és irodalom tantárgyverseny megnyitójának. Itt fogadták a verseny meghívottjait, bizottságát, versenyzőit, előadóit. Az idei országos megmérettetésre 17 megyéből 180 diák érkezett.

Virtuális sétával indítottunk a virtuális valóságban. A megye, a város nevezetes tereit, helységeit, épületeit tekinthettük meg, majd Márton Csilla, a Református Kollégium magyartanára színpadra szólította az esemény szereplőit. Beszédet mondtak: Hajdú Zoltán, a Bolyai Farkas Elméleti Líceum igazgatója,

Antal Levente-Mihály főtanfelügyelő-helyettes úr, Péter Ferenc, a Maros megyei Tanács elnöke, Kovács Mihály Levente polgármester-helyettes úr, valamint dr. Váradi Izabella, az

Országos Curriculum és Értékelési Központ tanácsosa. Gratuláltak a diákoknak. „Büszkék vagyunk rátok!” – ez a mondat többször is elhangzott. A tantárgyverseny e néhány napja ünnepnap - hangsúlyozták a felszólalók. Ez az alkalom lehetőséget kínál arra, hogy az irodalomról, a nyelvről beszéljünk, írjunk. Bátorították a versenyzőket arra, hogy írásaikban merjék vállalni a saját hangjukat, véleményüket, hiszen a „szavaiknak súlya van”. Dr. Váradi Izabella humoros megjegyzése, mely szerint a versenyt az viszi tovább, hogy jobb dolgozatok születnek, mint amilyen köszöntőbeszéd, mosolyt csalt az arcokra.

A megnyitót két előadás tette színesebbé, hangulatosabbá. Először a Művészeti Főgimnázium négy diákja (Mihálydeák Sarolta, Metz-Gyurka Iringó, Némethi Balázs és Barticel-Kiss Ádám-Domokos) Mozart Dissonance quartett 1. tételét játszotta. Molnár Tibor, a Tiberius vonósnégyes első hegedűse készítette fel a tanulókat. Zárásként a Bolyai Farkas Elméleti Líceum diákjainak a *Feltámasztási játék* című nagyszerű előadását láthattuk. Közénk varázsolták Mikes szeretetre méltó lényének minden kedvességét, a háromszéki fiút, aki magával vitte Zágónból a romlatlan nyelvet. A megelevenedett Mikest Nagy-Vajda Laborc, Csuka-Szabolcs Róbert, Antal Péter, Pap László-Tétény, Szabó Csongor, Csegedi Örs, Mester Zsolt és Lázár Attila szólaltatta meg. Az Úr szavát Deji-Nagylaki Hunor közvetítette, mesélő Bálint Renáta volt. A szöveget Sikó Olga-Anna, a Bolyai Farkas Elméleti Líceum magyartanára írta.

a szerkesztők

Beszélgetés dr. Váradi Izabellával, az Országos Curriculum és Értékelési Központ tanácsosával

A megnyitó ünnepséget követően dr. Tóth Mária Orsolya, az Európa Általános Iskola magyartanára a Kultúrpalota előterében rövid beszélgetésre kérte fel dr. Váradi Izabella tanácsos asszonyt.

Mi jut eszébe először, ha a tantárgyverseny szót hallja?

Hogy következik, és hogy lennie kell. Annak mindig nagyon örülünk, ha részesei lehetünk. Óriási hagyománya van, ez itt az 53. tantárgyverseny, még tőlem is idősebb [nevet]. Úgy gondolunk rá, mint egy idősödő hölgyre, akinek szüksége van egy kis ráncfelvarrásra, s akik ezt megteszik, azok mi vagyunk, a magyartanárok. Megpróbáljuk olyanná tenni, hogy a gyermekek számára ne legyen egy avittas, vigyázzbaállós olimpia. Az is nagyon fontos, hogy megtartsuk a tisztaságát, és biztosítsuk a korszerűségét. Ez mind-mind feladat ilyenkor. Én a feladatokra gondolok elsősorban.

Tanárként milyen jótanáccsal látná el a versenyre készülő diákokat?

Gondolkodjanak. Ez nagyon fontos. Ez itt a gondolkodó embereknek a találkozóhelye, és mi szeretnénk, hogy ez így maradjon. Az viszi tovább a versenyt, hogy vannak olyan gyermekek, akik szeretnek kilépni azokból a keretekből, amiket az iskola, a tanítás, vagy maga a verseny szab számukra. Én is olyan gyermek voltam, aki annak idején a tantárgyverseny résztvevőjeként igyekezett minden keretből kilépni. Éppen ezért mondjuk azt, hogy nem az a fontos, hogy hány pontosra értékeli a dolgozataikat, hanem az az életérzés, amit ez a verseny ad, és az, hogy akár a sikertelenség árán is olyan élményekkel gazdagodnak a gyermekek, amelyek

meghatározzák nagyon hosszú időre a pályájukat.

Ez részben válasz a következő kérdésekre, mert azt szerettem volna megkérdezni, hogy **mit üzenne azoknak a diákoknak, akik nem érnek el valamilyen kiemelkedő helyezést? Hát a verseny győzteseinek?**

Olyan ez a verseny, mint a nagyon híres nyugat-európai egyetemek. Nemcsak attól jó, hogy ott valami nagyon különleges oktatás történik, hanem azoktól az emberektől is, akik ott találkoznak egymással, akik osztálytársak lesznek, akik összefuthatnak egy-egy ilyen kollégium folyosóin. Mi annak idején az egyetemen elsőévesként ismertük egymást a tantárgyversenyről. Ez egy óriási hozadéka volt ennek a versenynek, eredménytől függetlenül. Kialakult egy mi-tudat. Kétségtől az is nagyon fontos, hogy az ember díjazott lesz egy versenyen, díjat, plecsnit, oklevelet kap és ösztöndíjat is hozzá. De talán nem ez a lényeg, hanem az, hogy kialakuljon egy közösség, ami össze tud kacsintani aztán majd nagyon sok évvel később.

Mi az, amire szívesen emlékszik vissza az elmúlt évek magyar tantárgyversenyeiről?

Ennek a versenynek voltak mélypontjai. Voltak olyan szakaszai, amikor a magyartanárok küszködtek az objektív értékeléssel. Talán arra vagyok a legbüszkébb, hogy a versenynek a tisztaságát tudjuk biztosítani. Pártatlan javítók javítanak, akik gyakorló tanárok, akik kizárólag a dolgozatok esztétikai értékét keresik, és nem azt, hogy ki áll a dolgozatok mögött. Tehát a verseny tisztasága nagy eredmény az utóbbi években.

Mit őriz a Mikes-hagyatékából a MA tantárgyversenye?

Ez egy olyan tantárgyverseny volt mindig, ami nagyon-nagyon érzékeny lakmuszpapírja volt a

társadalomnak. Mindig egyfajta vetítőlencse az adott kor problémáinak. Jellemzően a megnyitó ünnepségek és a záróünnepségek olyan felvonulását jelentették a helyi előkelőségeknek, ami elválaszthatatlan volt a szakmai munkától. A mában sincs ez másképp, de a versenynek nem ez a lényege. Talán az, hogy találkozhatnak egymással olyan diákok, akik mélyebb fűrészeket végeznek az irodalomban, mint a társaik, vagy másként viszonyulnak az irodalomhoz. Ez régen is így volt, és ma is. Ahogy lapozgatjuk a Mikes-versenynek ezt a sokat emlegetett „bibliáját”, az *Anyanyelv és lelkiismeret* című kötetet, amely Dáné Szilárd kollégámnak a szerkesztésében jelent meg az olimpiának az ötvenedik születésnapjára, minduntalan nagy nevekre bukkanunk. Tehát akik ezen a tantárgyversenyen valamit letettek az asztalra, azok máshol is hozták ezt a szintet, máshol is megmutatták a tehetségüket. Ma még nem tudjuk, hogy kik azok a diákok, akik később költők, írók, tanfelügyelők vagy akár tételírók lesznek.

Miért tartja fontosnak a tantárgyverseny megszervezését évről évre?

Elképzeltetlenségem tartom és igen nagy veszteségnek azt, hogy ne legyen Mikes. Nemcsak azért, mert minden tantárgynak jár egy olimpia, hanem azért is, mert ez valóban a legnagyobb ünnepe a magyar nyelv és irodalom tanításának. De nagyon fontosnak tartom azt, hogy ez ne csupán egyike legyen a versenykínálatunknak, hanem AZ olimpia legyen. Fájdalommal vesszük tudomásul, hogy a folytatása, az Apáczai Csere János Magyar Nyelv, Irodalom és Kultúra Tantárgyverseny, az úgynevezett Nemzetközi Magyar Olimpia második éve nem kerül megrendezésre, holott ezeknek a gyermekeknek nem csak joguk, hanem óriási lehetőségük lenne, hogy folytassák a munkát egy magasabb szinten.

Köszönöm szépen a beszélgetést.

Beszélgetés dr. Egyed Emesével, a Mikes Kelemen magyar nyelv és irodalom tantárgyverseny elnökével

A Bolyai Farkas Elméleti Líceumban dr. Tóth Mária Orsolya, az Európa Általános Iskola magyartanára dr. Egyed Emesével, a Babeş-Bolyai Tudományegyetem professzorával, az ismert költővel, irodalomtörténésszel beszélgetett.

Kedves Tanárnő, Ön a verseny elnöke. Milyen érzés volt, amikor megtudta, hogy felkérlik Önt erre a feladatra? És hogyan fogadta ezt a megbízatást?

Örültem a felkérésnek. Többször voltam már irodalmi olimpiai biztos. De egy kis szorongást is éreztem, hiszen sok a változás. Vártam a találkozást hajdani diákjaimmal, akikből időközben tanárok lettek. Kíváncsi voltam, mit szólnak majd egymáshoz. Nagyon érdekel az is, hogy a diákok hogyan gondolkoznak, mit írnak egy-egy témával kapcsolatban.

A 70-es években kezdtem olimpiákra járni. Az elsőt talán kilencedikesként voltam 1973 tavaszán. Emlékszem az izgalomra, az öröme, a csalódásra, mert mindenikben volt részem. Nyertem is, veszítettem is. Tudom, mekkora hatása van az emberre egy-egy ilyen, évente ismétlődő eseménynek. Később javító vagy kísérő tanár is voltam több városban. Tehát azt mondhatom, hogy ha nem is egészen szabályos ritmusban, de végigkísérte az életemet ennek a versenynek a története.

Miért tartja fontosnak ezt a tantárgyversenyt?

Igen fontosnak tartom azt, hogy olvassanak a diákok. Olvassanak mindenféle irodalmat: régit, újat, verset, jól megírt színdarabot és prózát is. A véleményüket merjék elmondani írásban és szóban. Legyen véleményük a világról és arról, amit olvasnak. Úgy olvassanak, hogy közben benne is legyenek abban a világban, amelyben élniük adatott.

Fontos a találkozás és egyben a megmérettetés. Nem mindenki bírja elviselni a versengést, de én úgy látom, hogy olyan ez, mint a jó értelmében vett testgyakorlás. Az élet

nem könnyű. Az itt megélt izgalmak felkészítenek az életre. Ezek az izgalmak lehetnek írásbeli, nyelvi feladatok. De az is lehet, hogy határidőre tudjunk elvégezni egy feladatot, egy témáról tudjunk gondolkozni. Nagyon fontos az, hogy tudjuk összefüggően megfogalmazni érzéseinket, ötleteinket. És fontos persze a téma, amit megkapnak ilyenkor, mert azt is méri, hogy mennyit olvasnak, értik-e, amit olvastak. Kevés alkalmuk van a diákoknak, iskolásoknak arra, hogy néhány órán keresztül megfogalmazott, összefüggő szöveggel előálljanak, olyannal, amelyet ők írnak, amelyet ők vezetnek fel, ők zárnak le valahogy, ők tagolnak, szerveznek meg, vagyis írásművet hoznak létre. Ezt a szót, hogy fogalmazás ma nem szeretik az emberek, inkább szövegalkotást mondanak rá. Bár ez ugyanazt jelenti szerintem. A lényeg, hogy a tömondatokon tudjunk túllépni. Legyen egy íve annak a szövegnek. És ez a verseny az írásbeli készségről is szól, képes vagyok-e magas szinten több oldal terjedelemben előállítani egy, a témától nem független szöveget?

Hogyan látja a Tanárnő az irodalomtanítás jövőjét?

Hm... Én a jövőbe nem látok, és egyfolytában azt hallom, hogy „véget ért az irodalom elsődlegessége, az a korszak lejárt, most a vizualitást éljük meg”. Lehet ezt mondani, de az irodalomban benne van a létünk. Irodalmat használunk a kommunikációban, amikor idézünk egy-egy József Attila, Madách vagy éppen Pilinszky sort. Irodalmat művelünk, amikor egy olyan drámát írunk, amely továbbfejleszt egy klasszikus témát, vagy

megírja annak az ellentettjét, vitatkozik egy már meglevő irodalommal. Az irodalommal kapcsolatos az is, amikor filmet hoznak létre egy irodalmi műből. Az irodalom ott van a szerelmi vallomásokban, az új prédikációkban, amelyek visszanyúlnak érdekes szövegekhez. Addig, amíg nyelv van, addig remélem, hogy irodalom is lesz. Akkor is irodalmat művelünk, amikor történeteket találunk ki.

A műfaji kategóriákat egyre lazábban kell tekinteni, és be kell vonni az irodalomba olyasmit is, amivel eddig keveset törődtünk, mint amilyen a hangjáték, rádiójáték, vagy pedig a librettók. Tendenciák vannak arra is, hogy a műfordítást jobban értékeljük, mint eddig. Amíg van műfordítás, addig az a nyelv is bővül, amelyre fordítanak, és kapcsolatokat teremt más nyelvekkel. Ez is irodalom. Egyre többen követelik a blogok, vlogok és egyéb interneten terjedő szövegtípusok elismerését, komolyan vételét, nem csak ostromozását, nyelvileg. Azt is látom, hogy sokszor az irodalmi táborok, műfordító táborok olyan erősen kapcsolódnak az emberi találkozásokhoz, hogy ez is lendíti az irodalmi termést. Én, ha találkozom egy számomra érdekes személyiséggel, akkor írok hozzá verset, vagy nagy kedvvel beleveszem az alkotásomba őt mint egy fiktív személyt. Ilyen továbblépéseit gondolom el az irodalomnak. Gondoljunk például arra, hogy levelet küldünk a jövőbe... mint amilyeneket elhelyeztek a Mátyás király-szoborcsoporton a ló „hasában” ezelőtt több mint tíz évvel. Irodalom az is. Különleges változatai vannak.

Nagyon szurkolok annak, hogy maradjanak meg a természetes nyelvek, ne csökkenjenek olyan hatalmas mértékben, mint ahogy elkezdődött. A természetes nyelvek szülnek irodalmakat is. Ma például két előadást hallgattam, és sajnos nem volt nálam hirtelen lejegyzőalkalmatosság, de tanultam szavakat. És annyira megörvendtem nekik! Interneten utánanézek: olyan magyar szavak ezek, amelyeket még soha nem hallottam. Az egyik a

bányakitermeléshez kapcsolódik, a másik valami 19. századi sajtónyelvi szó. Milyen gyönyörű dolog ez, hogy mint egy ásatáskor, egyszer csak felbukkan valami, amit eddig sosem láttunk! Pozitív fejleménynek látom azt, bár nagyon érdekes, hogy az irodalom olvasásának egy újabb változata leginkább női közönséget talál meg, azokat az olvasóköreket, amelyek létrejöttek a romániai magyarság kebelében az elmúlt néhány évben, főleg a Covid után. Ez remek dolog, mert műveket olvasnak, arról beszélgetnek, baráti körök létesülnek, szolidaritási csoportok, és azáltal, hogy erről beszámolnak, újabb szövegek születnek, a szöveg fogadtatásával összefüggő szöveg már maga egy kritikai jellegű szövegtermék. Mindent előre látni nem lehet, de érdemes ezt folytatnunk: az irodalom használatát, „termelését”... És lássuk meg, hogy ez a szabadságnak és a vélemény kimondásának óriási lehetősége.

Az itt jelenlévő gyerekek, a Mikes résztvevői, ennek az új irodalomnak lesznek a művelői, alkotói akár. Mit üzen nekik a Tanárnő?

Szeretem azt a mondatot, hogy egy nap se teljék el „vonás” nélkül (Nulla dies sine linea.). Íráshasználatra szükségünk van, tehát csak azt üzenem, hogy írjanak szabadon, és olvassanak – egyedül vagy társakkal –. Használják ki a lehetőségét annak, hogy világokat nyit meg az olvasás, és világokat kapcsol össze az írás.

Kedves Tanárnő, köszönjük szépen a kedves szavait, és ezúton is szeretnénk gratulálni az idén elnyert díjáért.

Március 15-e előtt kaptam a József Attila-díjat, úgyhogy köszönöm szépen a jókívánságot, és szeretnék még írni, hogy jobban rászorgáljak.

Megérdemli a Tanárnő. Köszönjük szépen!

Ti mondtátok

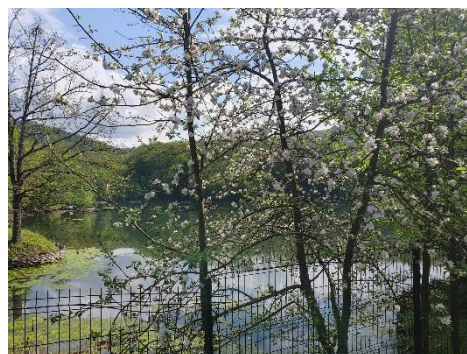
QR-kód segítségével a diákok egy Google Forms kérdőívet nyitottak meg, és az abban található kérdésekre válaszoltak, illetve folytatták saját gondolataikkal a megkezdett mondatokat. Az alábbiakban a kérdéseket és a félmondatokat olvashatjuk, majd néhány frappáns választ a beérkezettek közül.

Sorolj fel három dolgot, amik eszedbe jutottak, amikor megtudtad, hogy Marosvásárhelyen lesz a verseny!

- Bolyai Farkas, emlékek, irodalom
Csóka Teréz, Temesvár
- Meglepődtem, és úgy gondoltam, hogy nagyon jól fog ott telni. Gondoltam arra is, hogy nincs olyan messze, és sok gyermeket megismerhetek.
Lukács Júlia, V. osztály, Gyimesbükk
- izgalom, kíváncsiság, új barátok
Szilágyi-Benedek Hannelore, VII. osztály, Nagyfalu
- Hmm. Most konkrétan három dolog nem jut eszembe. Igazából az unokatestvéreim, az állatkert...
Bölöni Orsolya, VI. osztály, Székelykeresztúr
- Maros megye, nyelés, öröm
Bernád Barnabás-István, X. osztály, Gyergyószentmiklós
- kaland, új barátok, állatkert
Elekes Rábel, V. osztály, Zilah
- Gutenberg Könyvesbolt, Dragomán György, Kovács András Ferenc
Tasnádi Balázs, XII. osztály, Kolozsvár
- iskolás és óvodás barátok (Marosvásárhelyen születtem) 2. épületek (legelsőnek a gyönyörű Kultúrpalota) 3. a régi házunk
Bécsi Balázs, VII. osztály, Szatmárnémeti
- Hallottam róla, hogy igencsak szép város, és alig vártam, hogy kimozduljak otthonról ...
Hága Heidi-Gréta, VIII. osztály, Börvely

- szecesszió és barokk, a Tündérkert szíve

Fodor Fiona Rebeka, IX. osztály, Szatmárnémeti

- szép város, ott van a Bolyai, és pakoljak melegen.

Orsos Jazmin, X. osztály, Bukarest

- városi zaj, állatkert, régi épületek

Varga Dorottya, VI. osztály, Korond

A tanárom a verseny előtt arra biztatott, hogy ...

- ... ne stresszeljek!
Csóka Teréz, Temesvár
- ... figyeljek oda, érezzem jól magam, és legyek büszke az eddigi eredményeimre!
Kovács Szilvia, VII. osztály, Brassó
- ... gyakoroljak, ha el szeretnék érni egy jobb helyezést, mint tavaly. Amúgy kell nekem valami, amit csak akkor kapok meg, ha jól teljesítek. Szóval így!
Bölöni Orsolya, VI. osztály, Székelykeresztúr
- ... bátran álljak hozzá mindenhez, mondjam ki bátran, mi a véleményem. A versennyel kapcsolatban azt mondta, hogy írjak le mindent, amit csak tudok.
Elekes Rábel, V. osztály, Zilah

- ... bármilyen tételt is kapok, szívből írok.

Rus Lilla, XI. osztály, Szatmárnémeti

- ... önmagamot adjam egy letisztult formában.

Tasnádi Balázs, XII. osztály, Kolozsvar

- ... akármi lesz, ő büszke rám és bízik bennem.

Racz Evelin Roberta, VI. osztály, Szatmár megye

- ... legyek figyelmes, s bárhogya sikerül, ne legyek csalódott, hanem érezzem jól magam.

Keresztes-Szőke Anna, VI. osztály, Szatmárnémeti

- ... írok helyesen.

Gáspár Soma, VIII. osztály, Bukarest

Melyik programot vártad, vagy várod a legjobban, és miért?

- A színházat, mivel most megyek először, és már nagyon rég szeretnék megnézni egy darabot. Sok jót hallottam a színházról.

Elekes Ráhel, V. osztály, Zilah

- Az állatkerti látogatást vártam a legjobban, mert nagyon szeretem az állatokat, és ez alkalommal egy kicsit jobban is megismerhetem Marosvásárhelyt az odavezető úton.

Nagy Noémi Enikő, VII. osztály, Érendréd

- Nekem talán a színház ragadta meg leginkább a figyelmem, de az egész napos kirándulás is nagyon izgalmasnak hangzott.

Kelemen Evelin, IX. osztály, Kolozsvar

- Legjobban a színházi előadást vártam, Az igazság gyertyáit. Másodjára látva is ugyanannyira tetszett, megnevettetett, megérintett.

György Réka, X. osztály, Székelyudvarhely

Számomra az irodalom....

- ... egy szóval művészet. Azon belül kreativitás, szabadság, álmódosítás, valamint egy végtelen kaland és vágyakozás. Számomra egy más, különálló világot biztosít, amiben otthon érezhetem magam bármikor.

Kovács Szilvia, VII. osztály, Brassó

- ... egy fantasztikus dolog, mert megmutatja, hogy mire képes az ember.

Lukács Júlia, V. osztály, Gyimesbükk

- ... egy mód az önkifejezésre és a kreativitás fejlesztésére.

Nagy Orsolya, VII. osztály, Csíkszereda

- ... olyan, mint az univerzum. Tele van gyönyörű szavakkal (csillagokkal), végtelen, és mindig van, mit felfedezni. Sokszor kiszámíthatatlan, ezért is olyan bájos. Mi, akik szeretjük az irodalmat, meg kell védenünk azt. Mi vagyunk az úrhajósok, akik fel akarják fedezni azt a milliárdnyi csodát, amit rejt az irodalom (az univerzum).

Elekes Ráhel, V. osztály, Zilah

- ... elménk papírra rovása.

Incze Barbara Klára, X. osztály, Beszterce-Naszód megye

- ... egy olyan létfontosságú dolog, ami nélkül nem lehet élni, ez az a hely, ahol kibontakozhat a kreativitásom, és megcsillogtathatom az életem papírra írva.

Dobre Brigitta Andrea, VII. osztály, Beszterce-Naszód megye

- ... időutazás, kikapcsolódás, hasznos időtöltés.

Silai Bence, VIII. osztály, Beszterce-Naszód megye

- ... ösztönszerű életforma, belső kényszer, vívódás.

Tasnádi Balázs, XII. osztály, Kolozsvar

- ... a kiteljesedést, önmagam őszinte kifejezését jelenti. Az irodalom nem csak egy egyszerű tantárgy, hanem egy olyan

különleges kapcsolat a magyar nyelvvel, amely által megtanulunk valóban szeretni, a külvilágot igazán befogadni. Tanulunk a múlttól, jelenről, jövőről, hiszen ez az élet, ez az értelem.

Kelemen Evelin, IX. osztály, Kolozsvar

- ... az a világ, ahol minden álmunk beteljesül, önkifejezés, az alkotó üzeneteinek átadása, megnyugvás.

Fodor Fiona Rebeka, IX. osztály, Szatmárnémeti

- ... támasz.

György Réka, X. osztály, Székelyudvarhely

- ... egy lehetőség arra, hogy kifejezzem magam.

Csontai Éva, V. osztály, Csíkszereda

- ... élet. Közeg, melyben nincs idő és tér, nincs elmúlás, csak örök dicsőség.

Szabó Dóra, VIII. osztály, Kolozsvar

- ... szabadság!

Blága Anna, X. osztály, Csíkszereda

Melyik könyvet ajánlanád kedvenc olvasmányaid közül, és miért?

- Komolyabb olvasmányaim közül ajánlanám *Abigélt*, Szabó Magdától, valamint Leiner Laura könyveit, ha valami szórakoztatóra és könnyűre vágyik az ember.

Kovács Szilvia, VII. osztály, Brassó

- Kafka: *Metamorfózis*, mivel komoly témákat boncolgat.

Bernád Barnabás-István, X. osztály, Gyergyószentmiklós

- Nógrádi Gábor: *Az anyu én vagyok!* könyvet ajánlanám, mert tele van érzelmmel. Nagyon átérzem a kislány szerepét a könyvben, a gondolatait, a tetteit, mintha magamat látnám benne.

Elekes Ráhel, V. osztály, Zilah

- Olvasmányaim közül *A kis herceg* című könyvet ajánlanám. Ez a könyv megmutatja nekünk a kis herceg személyében (aki

nagyon szereti a rózsáját), hogy mi is valójában az igazi szeretet.

Nagy Noémi Enikő, VII. osztály, Érendred

- Berg Judittól a Rumini sorozat (10 kötetből áll). Izgalmas tengeri kalandokat mutat be, és mindig van egy váratlan fordulópont, ami izgatottsággal tölt el.

Silai Bence, VIII. osztály, Beszterce-Naszód megye

- Böszörményi Gyulától az Ambrózy báró eseteit ajánlanám, mert egy különösen fordulatos történeten keresztül egyszerre tanít meg logikusan gondolkodni és embernek maradni minden körülmények között.

Rus Lilla, XI. osztály, Szatmárnémeti

- Nehéz döntés, tényleg. Ha viszont feltétlenül szükséges egy kiemelkedőt említenem, s ajánlanom, az mindenképp Fjodor Dosztojevszkij *Fehér éjszakák* című könyve lenne. Nem tudok különösképp okokat felsorolni, hogy miért, engem egyszerűen megfogott a könyv szomorkás története.

Hága Heidi-Grétának, VIII. osztály, Börvely

- Számomra az abszurd, illetve groteszk művek a vonzóbbak, ezért Örkény István Egyperces novelláit ajánlanám. E rövid, mégis tömör novelláknak csak az olvasó képzelete szabhat határt, olyan világot teremtve, amely megrémít, mégis elkápráztat bennünket.

Kelemen Evelin, IX. osztály, Kolozsvar

- Sok könyvet ajánlanék, de most *A hegedűvirtuóz* című regényt Harriett Constable-tól választom, mivel megismerhetünk benne egy olyan történelmi személyt, akinek zenei

munkássága – habár művei nem is maradtak fenn az utókor számára – nő léte, nagy hatással bír mind a mai napig. Megismerhetjük még benne az akkori társadalmat, a della Pietà árvaház lakóinak életét és még a híres Antonio Vivaldit is...

Fodor Fiona Rebeka, IX. osztály, Szatmárnémeti

- Wéber Anikó Cseresnyeliget titka, én ezt a könyvet ajánlom, mert nagyon érdekes és megmutatja a barátság erejét.

Rácz Evelin Roberta, VI. osztály, Szatmár megye

- Sok kedvenc könyvem van, az egyik kedvencem a *Pál utcai fiúk*. Ez a könyv a barátságról, hűségről, árulásról és megbánásról szól, fontos tanulságokkal együtt. Mindenkinek ajánlom.

Keresztes-Szőke Anna, VI. osztály, Szatmárnémeti

- A *Kisasszonyok* című könyvet ajánlanám. Habár nem főszereplőként, de megismerhetünk belőle egy olyan lányt, aki a nehéz időkben is írói jövőjére gondol. Szerintem azok, akik magyar olimpián részt vesznek, érdekesnek találhatják.

Bíró Rebeka Sára, V. osztály, Bukarest

- Visky András: *Kitelepítés*. Bemutatja, hogy milyen az emlékek fogságában élni, és hogy mennyire fontos a józanság megőrzése egy ellehetetlenedett szituációban.

Ciuraru Daniela, XI. osztály, Kézdivásárhely

- Oliver Lustig híres könyvét, a *Véráztatott naplót* mindenkihez meleg szívvel ajánlom, akit érdekel a zsidók története, és szívügyének érzi az emberiség jólétét.

Szabó Dóra, VIII. osztály, Kolozsvár

Mindig emlékezni fogok arra, hogy...

- ... barátokat szereztem.

Bölöni Orsolya, VI. osztály, Székelykeresztúr

- ... az első országos Mikesemen egy karkötő, amit kaptunk, annyira rászorult a kezemre, hogy a kísérő tanár a bicskájával kellett levágnia. Nagyon vicces volt, mindig emlékezni fogok erre a „balesetre”.

Elekes Rábel, V. osztály, Zilah

- ... barátokat szereztünk, és kalandokat éltünk át, e pár nap alatt.

Keresztes-Szőke Anna, VI. osztály, Szatmárnémeti

- ... mennyire nyitott itt mindenki. Érződik, hogy vannak közös pontok.

György Réka, X. osztály, Székelyudvarhely

- ...milyen előkelő szállodában lakhattunk, és hogy milyen jó volt a színdarab.

Orsos Jazmin, X. osztály, Bukarest

Nekem az jelenti a sikert, hogy...

- ...együtt örülhetek a barátaimmal, és ez önbizalmat ad.

Eszény Katalin, VII. osztály, Hargita megye

- ... mindent megtettem, ami tőlem telhető volt.

Incze Barbara Klára, X. osztály, Beszterce-Naszód megye

- ... saját munkám eredményével elégedett vagyok, és képes vagyok mindig jobb lenni a tegnapi önmagamnál.

Rus Lilla, XI. osztály, Szatmárnémeti

- ... esetenként sikerül meggyőzni a körülöttem lévőket egy adott téma helyénvalóságáról/helytelenségéről (Fontos! Nem befolyásolni, meggyőzni!)

Tasnádi Balázs, XII. osztály, Kolozsvár

- ... amellet, hogy másoknak tetszik, amit írtam, még én magam is elégedett vagyok vele.

Fodor Fiona Rebeka, IX. osztály, Szatmárnémeti

- ... úgy érzem, van értelme annak, amit csinálok.

György Réka, X. osztály, Székegyudvarhely

- ... amit csinálok, az értékes másoknak is, és közben én is fejlődhetek benne.

Süveg Ingrid, VIII. osztály, Kismajtényi

Hosszú távú célom, hogy....

- ... még ennél is jobb szövegeket alkothassak, és egyszer talán még a tantárgyversenyt is megnyerem.

Kovács Szilvia, VII. osztály, Brassó

- ... kijussak az Olimpiára sportolóként.

Bálint Csenge Klára, VIII. osztály, Négyfalu

- ... valami lehessen, mikor nagy leszek. Legyen egy szép autóm és családom.

Alexandru Pogar, VII. osztály, Magyarfalu

- ... színésznő legyek. Szerintem ebben nagyon sokat segít ez a verseny, az összes program, ami által jobban megismerhetem a kultúrámat.

Esztény Katalin, VII. osztály, Hargita megye

- ... elérjem az álmaimat, és azt a dolgot csinálhassam, amit a legjobban szeretek.

Nagy Noémi Enikő, VII. osztály, Érendréd

- ... maradandót alkossak.

Incze Barbara Klára, X. osztály, Beszterce-Naszód megyéből

- ... példaképként tekinthessenek rám.

Silai Bence, VIII. osztály, Beszterce-Naszód megye

- ... az irodalom ne csak a hobbim legyen, hanem a szakmám szerves részét is képezze.

Rus Lilla, XI. osztály, Szatmárnémeti

- ... utamra leljek.

Tasnádi Balázs, XII. osztály, Kolozsvar

- ... hogy értéket teremtsék és fejlődjek.

Süveg Ingrid, VIII. osztály, Kismajtény

- ...tanító néni legyek.

Orsos Jazmin, X. osztály, Bukarest

Értékelj az ittléted három frappáns metaforával!

- tömeg, tenger

Bernád Barnabás-István, Gyergyószentmiklós X. osztály

- szívemnek gyöngyháza, lelkem olimpiásza 😊

Szőke-Okos-Rigó Csenge, VII. osztály, Kalotaszentkirály

- hullámvásút, lelki utazás, lehetőség

Rus Lilla, XI. osztály, Szatmárnémeti

- papírpohár, kávé, tintás kéz

György Réka, X. osztályos, Székegyudvarhely

 Ti írtátok

Szemelvények a díjazott diákok dolgozataiból

Az Égi Művész

Az óvatos nap szomorkásan, mint kisgyermek, ha álomra hajtja fejét, lekúszik az apró, alig néhány égi részletet betakaró báránnyelűk mellett.

A türelmetlenül várakozó Hold egy repkedő madár fürgeségével diadalittasan helyet foglal a hatalmas, már sötét vásznon. Néhány arasznnyira a Hold szemszögéből apró, fekete pontnak látszó fától egy folyó halk csobogása zeng. A szomjas part várja a víz felüdítő érintését, mellette a bronzfény eltávozása miatt orrukát lógató kövek hevernek. Három ujjnyira – persze az Égi Művész kezével mérve – felfelé csillagok áradata borítja be a fekete brokátselyem függönyt.

Birta Richárd-Félics, VI. osztály, Simion Bărnuțiu Általános Iskola, Zilah

Éjjeli léleklények

A csillagok mindig voltak és mindig lesznek. Csak néha kevésbé láthatóak. A holtakért vannak az égen, mindenkinek saját csillaga van odafönn. Léleklények. Akkor maradnak ott, és jelennek meg minden éjjel, ha az élők emlékeznek elvesztett szeretteikre. A fény az, ami összeköti az élőket a holtakkal.

Herman Borbála, VI. osztály, Nagyváradi Művészeti Líceum

Kedves Naplóm!

május 6.

Ma Benhúr megint itt volt, és hozott nekem csokit. Értékeltem a kedvességét, bár azt hiszem, egy kicsit még mindig neheztelek rá ... végül is miatta kell gipszben rostokolnom itthon! De persze most is előállt valamivel: büszkén bevallotta, hogy a nekem hozott csokit nem vette, hanem lopta! Aztán elkezdett sürgetni, hogy öltözzek, mert a közértben még rengeteg más finomság is van, magyarul rá akart venni, hogy lopjak ... alig hittem el!

Kovács Janka Bernadett, VII. osztály, Váradi József Általános Iskola, Sepsiszentgyörgy

Miért haragszunk?

Gyermekkorom kedves emléke, mi most szintén eszembe s vízenyős szemembe ötlök, hogy kertünkben két macska élt sokáig, egy fehér és egy fekete. (...) ... amikor a fehér elpusztult, testét megszállták a döglegyek, a fekete tizenhárom napig ült fölötte, s iszonyatosan miákol.

Ez a két macska voltam, és ez a két macska vagyok. Apám véres tenyere, anyám szemében a végtelen fáradtság. Leszek-e, sőt, lehetek-e több ennél?

Kozma Rákhel, VIII. osztály, Váradi József Általános Iskola, Sepsiszentgyörgy

Miért haragszunk?

Minek vagyok ilyen meggondolatlan, hálátlan? Nem is érdemelnék egy ilyen jó gazdát ... Ha ő nem lenne, akkor még mindig a menhelyen üldögeznék éhesen. Még csak morogni is elfelejtettem, mielőtt megharaptam volna, pedig minden kutya, aki igazi ebnek tartja magát, úgy cselekszik. Most igazán a nevetség tárgyává tettem magam. Vajon mit fognak rólam így gondolni a szomszéd kutyák, ha megtudják?

Hiába, az érzéseiről mégsem tehet senki ... Mióta idehozta a gazdám ezt a kényes macskát, azóta olyan elhanyagolva érzem magam. Tudom, hogy butaságnak hangzik. De hát nincs mit tegyek, csak ezzel a finnyás állattal foglalkozik, én mintha már nem is léteznék.

Boros Antónia-Zsanett, VIII. osztály, Simion Bărnuțiu Általános Iskola, Zilah

(Abszurd valóságanalógiák)

A kagylón keresztül utal a mű az ember és természet viszonyára is, ahol ugyancsak a kihasználás áll a középpontban, ugyanis rámutat arra, ahogyan az ember kiszivattyúzik mindent a természetből, amit egyes emberek érdekeinek, a gazdaságnak, a pénznek alávet. Ez a két aspektus kiemeli az ember legrosszabb belső tulajdonságai között számontartott önzőséget,

ignoranciát és az empátia hiányát. (...) Persze, a gyöngykagyló-sorsú ember nem mentesíthető a felelősség alól, hiszen gyengének és megvezethetőnek bizonyult.

Kozán Dávid-Szilárd, IX. osztály, Hám János Római Katolikus Teológiai Líceum, Szatmárnémeti

Emberi léthelyzetek ábrázolásai a fikcióban

Bonyolult léthelyzetek megélésekor gyakran menekülünk az írásba, legyen szó naplóról vagy levélről. Mikes Kelemen Leveleskönyvéből gyönyörűen kirajzolódik az, hogyan lehet a fikciót segítségül hívni akkor, amikor úgy érezzük, senki nem ért meg. Rodostói, törökországi száműzetésének negyven éve alatt keletkezett 207 levele a biztos pontot jelentették számára, néhány papírnyi otthont az idegen környezetben, kultúrában.

György Réka, X. osztály, Tamási Áron Elméleti Líceum, Székelyudvarhely

Szeretett Lillám!

Ajkaid elűzik mind, mi gonosz, nevetésed magában gyógyulást hordoz. Gyönyörűséged isteni szemeket is gyakorta magára vonz, zefír simítja hajad, még ha közben egy szót sem mond. Suttognék néked magam is mindent, mi szép. Kérve kérlek, levelem olvasd még, ha soha nem kapom válaszd, gyászba borítod szerelmes világom.

Papucs Édua-Sarolta, X. osztály, Székely Mikó Kollégium, Sepsiszentgyörgy

Keszthely, 1802, június 12.

Midőn reád gondolok, úgy tetszik, midőn a vers saját magát írná! Kezem s pennám csak eszköz, szerelmed mágikus ereje parancsol kezemnek, s pennám csak úgy veti a sorokat a papírra! Semmiből teremték új, más világot... Nem tudom megfogalmazni, hogyan teszem. Jogosan vethetné szememre, édesem, hogy pont egy költő nem tudja érzéseit leírni.

Borka-Vitális Kristóf, X. osztály, Bolyai Farkas Elméleti Líceum, Marosvásárhely

Az elpazarolt élet és szeretetvágy motívuma József Attila létösszegző verseiben

Ím, József Attila megkerülhetetlen alakja a kultúránknak, s mindnyájan egyszer szembe kell nézzünk őszinteségével, világlátásával és katarzissá konvertált szenvedésével, a bátrabbak önszántukból, mások a világ kifürkészhetetlen árja mentén.

Szabó Eszter, XII. osztály, Bolyai Farkas Elméleti Líceum, Marosvásárhely

A néma kakas

A beszélgetést lekerekítve, elbúcsúztam, majd a helyemre távoztam, pont mire Szeredy barátom is megérkezett, s mint aki jól végezte dolgát, helyet foglalt a jól megérdemelt trónján, a napágyon.

– Minden rendben, Bébé? – kérdezte tüstént, miután szemembe nézett.

– Mh – válaszoltam, tudomására adva, hogy igen, minden a lehető legnagyobb rendben.

Ekkor hazudtam először Szeredynek. Egy nő miatt. Egy frászt, magam miatt, hisz tudva-tudatlan, akarva-akaratlanul az ember mindig saját malmára hajtja a vizet. Elrontottam, elkótyavetyéltem Medve kéziratát, hazudtam Szeredynek. Mindezt egy nap alatt. Tűkön ülve vártam, miképp fogom magam, lényem harmadjára is elárulni, mint Péter. De nem szólt a kakas.

Tasnádi Balázs, XII. osztály, János Zsigmond Unitárius Kollégium, Kolozsvár

Fakultatív oktatás

Kedvenc állatom

Ő az én cicám, nagyon szeretem őt. Misi megtanított, hogy az életben türelmes kell lenni az állatokkal. Hogy szeressem őket, és vigyázzak rájuk. Boldoggá tette az egész napomat. Nagyon hálás vagyok neki most is (...)

Ghiurva Sebastian, VI. osztály, Magyarfalusi Általános Iskola

Kedvenc barátom

Amikor szükségem van rá, ő mindig ott van mellettem. Ha valamiben bizonytalan vagyok, ő mindig mellettem áll, és személyiségével arra buzdít, hogy maradjak mindig bátor és kitartó, ne hagyjam, hogy bármi akadály az utamba álljon. Nagyon szeretem őt, hisz odaadó barát, aki mindent megtesz, hogy mosolyogni lásson. Én próbálom viszonzni kedvességét, hogy ezzel tudtára adjam, hogy rám bármikor számíthat. Szeretek a társaságában lenni, mert pozitív személyiségével energiát és örömet ad nekem.

Nagyon örülök, hogy ilyen barátom van. Remélem, hogy barátságunk örökké fog tartani, és jóban, rosszban kitartunk majd egymás mellett.

Nagy Noémi Enikő, VII. osztály, Érendrédi Általános Iskola

Gratulálunk minden versenyzőnek!

a szerkesztőség:

Dr. Tóth Mária Orsolya, Európa Általános Iskola, Marosvásárhely

Barabás Zsuzsánna, Szász Adalbert Sportlíceum, Marosvásárhely

Zsigmond-Székely Edit, Kemény János Általános Iskola, Marosvécs

Csiki Noémi, Kiss Gergely Általános Iskola, Backamadaras

Fodor Gyöngyi, Mircea Eliade Főgimnázium, Segesvár